

PEDAGOGIK DASTURIY VOSITALAR

Nematov Oybek Erkin o'g'li

Shahrisabz davlat pedagogika instituti o'qituvchisi

Email : oybek.nematov1991@gmail.com

Elmirzayeva Gulsevara Sohibjon qizi

Shahrisabz davlat pedagogika instituti talabasi

Telefon: +998 (99) 479 18 13

E-mail. Nqurbonov990@gmail.com

Annotatsiya: *Pedagogik dasturiy vositalar ta'lim jarayonini samarali tashkil etishda muhim rol o'ynaydi. Ular o'qituvchilar va talablar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi, o'qitish va o'rganish jarayonini yanada qiziqarli va interaktiv qiladi. Ushbu maqolada pedagogik dasturiy vositalarning turlari, afzalliklari va ta'limda qo'llanishi haqida so'z yuritamiz.*

Kalit so'zlar: *Dasturiy vositalar, platforma, interaktiv, resurs, grafika, model, virtual, jarayon, Youtube, Nearpod, Google, Edmodo, tahlil vositalari.*

Аннотация: *Педагогические программные средства играют важную роль в эффективной организации образовательного процесса. Они создают новые возможности для преподавателей и учащихся, делают преподавание и обучение более интересным и интерактивным. В этой статье мы поговорим о видах, преимуществах и использовании педагогических программных средств в образовании.*

Ключевые слова: *Программное обеспечение, платформа, интерактивный, ресурсный, графический, модельный, виртуальный, процесс, Youtube, Nearpod, Google, Edmodo, инструменты анализа.*

Abstract: *Pedagogical software tools play an important role in the effective organization of the educational process. They create new opportunities for teachers and students, make teaching and learning more interesting and interactive. In this article, we will talk about the types, advantages and use of pedagogical software tools in education.*

Keywords: *Software, platform, interactive, resource, graphic, model, virtual, process, Youtube, Nearpod, Google, Edmodo, analysis tools.*

Kirish.

Pedagogik dasturiy vositalar ta'lim jarayonini samarali tashkil etishda muhim rol o'ynaydi. Ular o'qituvchilar va talabalar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi, o'qitish va o'rganish jarayonini yanada qiziqarli va interaktiv qiladi. Ushbu maqolada pedagogik dasturiy vositalarning turlari, afzalliklari va ta'limda qo'llanishi haqida so'z yuritamiz.

Pedagogik dasturiy vositalar—kompyuter texnologiyalari yordamida o'quv jarayonini qisman yoki to'liq avtomatlashtirish uchun mo'ljallangan didaktik vosita

hisoblanadi. Ular ta'lim jarayonini samaradorligini oshirishning istiqbolli shakllaridan biri hisoblanib, zamonaviy texnologiyalarning o'qitish vositasi sifatida ishlatiladi. Pedagogik dasturiy vositalar tarkibiga: o'quv fani bo'yicha aniq didaktik maqsadlarga erishishga yo'naltirilgan dasturiy mahsulot (dasturlar majmuasi), texnik va metodik ta'minot, qo'shimcha yordamchi vositalar kiradi. Pedagogik dasturiy vositalarni quyidagilarga ajratish mumkin:

- o'rgatuvchi dasturlar –o'quvchilarning bilim darajasi va qiziqishlaridan kelib chiqib yangi bilimlarni o'zlashtirishga yo'naltiradi;
- test dasturlari –egallangan bilim, malaka va ko'nikmalarni tekshirish yoki baholash maqsadlarida qo'llaniladi;
- mashq qildiruvchi (trenejyor)lar -avval o'zlashtirilgan o'quv materialini takrorlash va mustahkamlashga xizmat qiladi;
- virtual borliq tizimlari –o'qituvchi ishtirokidagi virtual o'quv muhitini shakllantiruvchi dasturlar

Pedagogik Dasturiy Vositalar Turlari

1 O'qitish Platformalari: Moodle, Google Classroom, va Edmodo kabi platformalar o'qituvchilarga onlayn darslar yaratish, talabalar bilan aloqa o'rnatish va o'qish jarayonini boshqarish imkonini beradi.

2. Interaktiv O'yinlar: Kahoot va Quizizz kabi interaktiv o'yinlar yordamida talabalar bilimlarini baholash va ularni qiziqitiradigan tarzda o'rganishlari mumkin.

3. Multimedia Resurslari: Video darslar, interaktiv slaydlar va grafikalar yordamida o'qitish jarayoni yanada ko'rkam va tushunarli bo'ladi. YouTube, Nearpod kabi vositalar bu borada keng qo'llaniladi.

4. Simulyatorlar va Modelar: Fanni chuqur o'rganish uchun simulyatorlar va modellar, masalan, fizikada yoki kimyoda virtual tajribalar o'tkazish imkonini beradi.

5. O'qish va Tahlil Vositalari: Edmodo, Grammarly kabi vositalar talabalar yozuvlarini tahlil qilish va yaxshilashga yordam beradi, bu esa ularning yozma mahoratini oshiradi.

O'quv muassasasi uchun yaratilgan saytlarning ahamiyati Internet texnologiyalarining imkoniyatlari kengligi va sodda ekanligi internetdan foydalanuvchilarning daqiqa sayin ortib borishiga olib kelmoqda. Bu foydalanuvchilar orasida ko'pchilik qismini albatta, talabalar, o'quvchilar, ilmiy izlanish bilan band bo'lgan xodimlar tashkil qiladi. Shundan kelib chiqib aytish mumkinki, ta'lim jarayonida Internet texnologiyalaridan, xususan o'quv muassasalariga bag'ishlangan web-saytlardan foydalanish ta'lim sifati va samaradorligini sezilarli darajada yuqori bosqichga olib chiqishga yordam beradi. Yangi axborot texnologiyalar vositalari takomillashib va rivojlanib borayotgan hozirgi sharoitda o'quv muassasasida tahsil olayotgan talabalarning (umuman har qanday sohada faoliyat ko'rsatuvchilarning) zarur axborotlarni Internet tizimidan mustaqil ravishda topa olishi, ular duch keladigan mavjud mutaxassisligiga oid muammolarni to'la va to'g'ri hal qila olishidagi muhim sharoitlardan biriga aylanib bormoqda. Ta'lim jarayonida Internet saytlaridan foydalanish imkoniyatlarini, uning samaradorligini aniqlashda avval Internet xizmatining turlari va ularning xarakterini

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

aniqlab olish nihoyatda muhimdir. Aynan ana shu aniqlangan ma'lumotlar Internet tarmog'ida ishlashning tashkiliy jihatdan shakli va usullarini ajratib olishga yordam beradi .

Klassifikasiyalashga asos qilib internetning ishlash uslubini olish mumkin. Bu holda Internet server xizmatlarini ikkiga: axborotli va kommunikasion xizmat turlariga ajratish kerak. Axborotli xizmatga WWW (ma'lumotlar majmuasi) va G'TR (dasturlar majmuasi) lar kiritiladi. Kommunikasion xizmatni esa ikkiga: bevosita (PC, chat) va bilvosita muloqot (elektron pochta, forum, telekonferensiya) turlariga ajratish mumkin. Internetdagi barcha "o'quv muassasa uchun yaratilgan sayt" larni o'z navbatida bir necha turga ajratish mumkin:

- o'rgatuvchi internet manbalari;
- maslahat beruvchi internet manbalari;
- axborotli internet manbalari;
- baholovchi internet manbalari;
- taqdimotli internet manbalari;

Quyida ularning har biriga alohida to'xtalib o'tamiz. O'rgatuvchi internet manbalariga masofaviy ta'lim, virtual maktablar, laboratoriyalar va web sinflarni misol sifatida keltirish mumkin. Maslahat beruvchi internet manbalariga turli telekonferensiyalar, virtual pedagogik kengashlar, virtual uslubiy, birlashmalar muammoviy kengashlar, virtual kafelar va hokazolarni misol keltirish mumkin.

Afzalliklari : Dasturiy vositalar o'qituvchilar va talabalar o'rtasidagi muloqotni kuchaytiradi, bu esa ta'lim jarayonini yanada qiziqarli qiladi.

O'qitishning Moslashuvchanligi: O'qituvchilar o'z darslarini talabalarning ehtiyojlariga moslashtirishi mumkin, bu esa har bir o'quvchining individual imkoniyatlarini hisobga olishga yordam beradi.

Natijalarni Tez O'lchash: O'qituvchilar va talabalar o'z bilimlarini tezda baholash imkoniyatiga ega bo'lishadi, bu esa o'rganish jarayonini yanada samarali qiladi.

Resurslarga Kirish: Dasturiy vositalar orqali talabalar turli xil ta'lim resurslariga osonlik bilan kirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Xulosa

Pedagogik dasturiy vositalar ta'lim jarayonini yangilash va samarali qilishda muhim ahamiyatga ega. Ular o'qituvchilar va talabalar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi va ta'lim sifatini oshiradi. Kelajakda, bu vositalar yanada rivojlanishi va ta'limda innovatsiyalarni amalga oshirishda davom etishi kutilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Muslimov N.A. Bo'lajak kasb ta'limi o'qituvchilarini kasbiy shakllantirish / Monografiya. T.: Fan, 2004.
2. Muslimov N.A., va boshqalar. Kasb ta'limi o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini shakllantirish texnologiyasi 2013
3. Sh. Pozilova "Pedagogik dasturiy vositalar" o'quv qo'llanma. Toshkent 2019. – 161 b.
4. Imomova Shafolat Mahmudovna, Norova Fazilat Fayzulloyevna. Ta'lim jarayonlarini raqamli texnologiyalar asosida takomillashtirish
5. Ne'matov, Oybek. "TA'LIMDA MUAMMOLI TA'LIM TEXNOLOGIYA-LARI." "Science Shine" International scientific journal 3.3 (2023).

